

Skogsförsäkring

**FÖRSÄKRINGSVILLKOR 6127/10
GÄLLER FRÅN 1.11.2010**

Skogsförsäkring

Det försäkringsavtal som gäller Skogsförsäkring består av uppgifter och bestämmelser som ingår i försäkringsbrevet och beräkningen i anslutning därtill samt i försäkringsvillkoren som ges åt försäkringstagaren.

I försäkringsbrevet har antecknats uppgifter om försäkringstagaren, de fastigheter som försäkras och de arealer som utgör grunden för deras försäkringspremie, omfattningen av det försäkringsskydd som avtalats, självriskan och ett eventuellt maximiersättningsbelopp samt andra väsentliga uppgifter som inverkar på avtalet. I beräkningen har antecknats uppgifter om försäkringspremierna och om de skatter som ingår i premien.

I försäkringsvillkoren beskrivs de avtalsvillkor som tillämpas på försäkringsavtalet. I försäkringsvillkoren redogörs också för bestämmelserna i lagen om försäkringsavtal beträffande försäkringens ikraftträdande, giltighet och upphörande samt om betalningen av försäkringspremien. Dessutom redogörs för upplysningsplikten i olika situationer samt för ärenden i anslutning till ersättningsförfarandet.

Bekanta er särskilt med begränsningsvillkoren som tryckts med fetstil.

I ALLMÄN BESKRIVNING

Försäkringen omfattar i enlighet med det som nämns i försäkringsbrevet, skogsförsäkring antingen med omfattande, grund- eller reducerad skyddsnivå.

Syftet med försäkringen är att ersätta direkt sakskada som orsakats av försäkringsfall enligt punkt 3 i dessa villkor och övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

2 FÖREMÅL FÖR FÖRSÄKRINGEN

Föremål för försäkringen är trädbestånd (största delen över 7 meter) och plantbestånd (största delen högst 7 meter) på den skogsbruksmark som hör till den lägenhet som nämns i försäkringsbrevet.

Med skogsbruksmark avses skogsmark, tvinmark och till denna helhet hörande impediment.

Föremål för försäkringen är även sådan trävara som ägs av försäkringstagaren och som avverkats på en lägenhet som nämns i försäkringsbrevet och som befinner sig på avverkningsstället och förvaras på skogsväg eller vägren, samt plantor som är avsedda att förnya den försäkrades skog och som förvaras i lager eller tillfälligt i ett fordon eller i skogen för plantering.

3 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

3.1 Skyddsnivåer

Försäkringstagaren kan välja önskad skyddsnivå bland följande

tre alternativ. Skyddsnivå kan väljas skilt för varje lägenhet som skall försäkras och den antecknas i försäkringsbrevet.

De begränsningar som nämns senare i punkt 3.5. tillämpas oberoende av vilken skyddsnivå försäkringstagaren valt.

3.2 Omfattande skyddsnivå

3.2.1 Brand-, storm- och snöskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den samt skada som storm eller snö orsakat

- trädbestånd och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- plantbestånd, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan och det enhetliga område som skall beskogas är minst ett halvt hektar
- skogsplantor, då plantor skadas till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

3.2.1.1 Skogsodlingskostnader vid stormskada

Försäkringen ersätter kostnader för skogsodling under sådana omständigheter, då stormen faller så många fröträd, att förnyelse genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion.

Kostnader för skogsförnyelse genom odling ersätts, då fröträden faller av storm under samma år som skogen har huggits till fröträdsställning eller under tre hela kalenderår som följer detta år.

Skogsförnyelse genom odling ersätts endast, om den naturliga förnyelsen antecknats i den gällande skogsbruksplanen som den mest rekommenderade förnyelsen på ifrågavarande område, och den naturliga förnyelsen har gjorts i enlighet med en skogsfackmans anvisningar. En förutsättning är bland annat, att det har lämnats kvar tillräckligt med fröträd, att de är rätt placerade, och att arealen som är avsedd att förnyas har bearbetats, eller att det i anmälan om användning av skog har antecknats att bearbetning skall göras.

Skogssådd är det sätt som i huvudregel ersätts vid beskogning genom odling, om inte förnyelse genom plantering är speciellt motiverad.

3.2.2 Insekt- och översvämningsskada på trädbestånd

Försäkringen ersätter skada som insekter och översvämningar orsakat trädbestånd på skadeplatser, där trädbeståndet skadats på ett enhetligt område, som är minst ett halvt hektar stort, så att det är nödvändigt att beskoga hela området som en direkt följd av skadan.

3.2.3 Skador på plantbestånd genom djur, svampsjukdomar och översvämning

Försäkringen ersätter skada som insekter, gnagare, harar, rådjur, fåglar, svampsjukdomar och översvämning orsakat plantbestånd, då beskogning genom odling till följd av skadan är nödvändig för att undvika underproduktion och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar.

3.2.4 Stöld av trävara och plantor

Försäkringen ersätter skada som orsakas av stöld av trävara som förvarats på avverkningsområdet eller invid en skogsväg, då den stulna trävaran uppgår till minst 15 kubikmeter fast mått.

Försäkringen ersätter skada som orsakas av stöld av skogsplantor som förvarats i lager, eller i ett fordon som tillfälligt använts i samband med planteringen, eller som förvarats på planteringsplatsen, då de plantor som stulits uppgår till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

3.2.5 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som orsakas av uppsåtlig skadegörelse på trädbestånd, trävara, plantbestånd eller skogsplantor. Skada som orsakats trädbestånd eller trävara ersätts, då mängden skadat trädbestånd eller trävara är minst 15 kubikmeter.

Skada som orsakats plantbestånd ersätts, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan, och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar.

Skada som orsakats skogsplantor ersätts, då plantorna skadas så att de blir oanvändbara och de uppgår till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

3.3 Grundskyddsnivå

3.3.1 Brand-, storm - och snöskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den samt skada som storm och snö orsakat:

- trädbestånd och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- plantbestånd, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar
- skogsplantor, då plantor skadas till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

3.4 Reducerad skyddsnivå

3.4.1 Brandskada

Försäkringen ersätter skada som orsakats av eld som kommit lös och åtgärder för släckning av den:

- på trädbestånd och trävara, då mängden skadat trädbestånd eller trävara vid varje försäkringsfall är minst 15 kubikmeter fast mått
- på plantbestånd, då beskogning genom odling är nödvändig för att undvika underproduktion till följd av skadan och det enhetliga området som skall beskogas är minst ett halvt hektar
- skogsplantor, då plantor skadas till minst det antal som behövs för att plantera ett halvt hektar.

3.5 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall (gäller alla skyddsnivåer)

Försäkringen ersätter inte

- skada, som fick sin början innan försäkringen trädde i kraft
- skada till den del den ersätts ur allmänna medel, inte heller till den del den ersätts från skogs- eller skogsbrandförsäkring för all framtid

- besogningskostnader som uppstått till följd av skada på trädbestånd
- kostnader som orsakats av efterröjning
- skada som orsakats av förorening av luft, vatten eller jordmån
- skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

4 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

4.1 Ersättningens omfattning

4.1.1 Försäkringen ersätter skada som orsakats trädbestånd och trävara till följd av försäkringsfallet genom

- ändring i trävaruslag
- att de blivit obrukbara
- att de förstörts.

Dessutom ersätter försäkringen skada som orsakats till följd av försäkringsfallet genom

- höjda avverknings- och utdrivningskostnader
- för tidig avverkning (förväntningsvärdeskada).

4.1.2 Försäkringen ersätter skada som orsakats av att plantbestånd förstörts till följd av försäkringsfallet (kostnadsvärdeskada).

4.1.3 Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga kostnader för efterbevakning från och med att chefen för räddningsarbetet lämnat efterbevakningen på skogsägarens ansvar.

4.1.4 Försäkringen ersätter skäliga kostnader, som orsakats av försäkringstagarens egna åtgärder för att förhindra och begränsa skogsbrand.

4.2 Beräkning och betalning av ersättning

4.2.1 Värderingen av skadebeloppet grundar sig på:

- trädbeståndets avverkningsvärde
- trädbeståndets förväntningsvärde
- trävarans pris
- plantbeståndets kostnadsvärde
- plantbeståndets pris

omedelbart före och efter försäkringsfallet.

Med trädbeståndets avverkningsvärde avses det rotpris som fås för trädbestånd vid försäljning som gängse trävaruslag.

Med trädbeståndets förväntningsvärde avses trädbeståndets nuvärde som uträknas utgående från den avkastning trädbeståndet kommer att ge i framtiden.

Med trävarans pris avses det försäljningspris som fås för avverkad trävara.

Med plantbeståndets kostnadsvärde avses kostnaderna för anläggning och odling av plantbeståndet. Ersättningen kan betalas på basis av de verkliga kostnaderna för förnyelse av plantbeståndet eller alternativt kan man för bestämning av plantbeståndets värde

använda tabellerna enligt summa-värdemetoden som utarbetats av Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio.

Med plantornas pris avses skogsplantornas återanskaffningsvärde.

4.2.2 Då man värderar skadebeloppet beaktas inte andra intressen i anslutning till egendomen eller förlust som indirekt orsakats av skadan eller förlust av vinst eller andra förmåner.

4.2.3 Skadebeloppet beräknas enligt den prisnivå som rådde vid skadetillfället.

4.2.4 Förväntningsvärdestillägg ersätts då trädbeståndet som blivit föremål för försäkringen, efter skadan konstateras vara underproduktivt i enlighet med Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios direktiv.

4.3 Ersättningens övre gräns vid stormskada

Vid skador som orsakats av storm är beloppet på den skada som ersätts, högst det penningbelopp per fast kubikmeter för det skadade trädbeståndet som antecknats i försäkringsbrevet, med eventuellt tillägg för förväntningsvärdets andel.

4.4 Skyddsområden

Om ekonomiskt bruk av skogsbruksmarken som är föremål för försäkringen har begränsats betydligt genom någon lag, förordning eller avtal, kan ersättningen reduceras så att den motsvarar de avverkningsmöjligheter, som verkligen existerade i skogen vid skadetillfället.

Om skogen är frivilligt skyddad eller om den är ett såkallat föremål för naturvärdeshandel eller om skogen är anknuten till miljöstödsprogrammet och skogsägaren betalas ersättning för begränsning av skogsdriften, kan den nämnda ersättningen anses vara en nedsättande faktor då beslut fattas om betalning av ersättning från försäkringen.

4.5 Självrisk

Ersättningen utgörs av skadebeloppet minskat med den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

4.6 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i reparationskostnaderna för skadan eller i den skadade egendomens återanskaffningskostnader, avdras från ersättningen beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättningen betalas även med avdrag för mervärdesskatt, då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

4.7 Övriga bestämmelser i anslutning till skada och ersättning

4.7.1 Lokalförsäkring skall utan dröjsmål informeras om skadan och en skriftlig skadeanmälan skall göras.

4.7.2 Lokalförsäkring skall beredas tillfälle att granska skadorna innan rövning av skadeområdet inleds, skadade träd undanskaffas eller andra åtgärder vidtas som kan försvåra fastställelandet av skadan.

4.7.3 Skadad och oskadad egendom som finns kvar, förblir i försäkringstagarens ägo, men Lokalförsäkring har rätt att lösa in skadade träd och trävara till det uppskattade värdet.

4.7.4 Vid stöld eller skadegörelse skall anmälan också göras till polismyndigheterna. Till skadeanmälan skall bifogas kopia av brottsanmälan, och ifall polisundersökning gjorts, även undersökningsprotokollet.

4.7.5 Inteckningshavarens rätt till skadeersättning är fastställd enligt jordabalken. Försäkringstagaren skall efter försäkringsfallet vid behov utreda, att skogen inte är intecknad som säkerhet för skuld eller att innehavarna av inteckningen har gett sitt samtycke till att ersättning betalas till försäkringstagaren eller att försäkringstagaren enligt jordabalken 17 kap. 8 § 2 momentet har rätt att själv lyfta försäkringsersättning.

5 SÄKERHETSFORESKRIFTER

5.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador. **Om den försäkrade har försummat att följa säkerhetsföreskrifterna avsiktligt eller på grund av vårdslöshet, som inte kan anses ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras** (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).

5.2 Hantering av öppen eld

Om omständigheterna till följd av torka eller annan orsak är sådana att fara för skogsbrand är uppenbar, får man inte göra upp öppen eld. Vid varning för skogsbrand är det absolut förbjudet att göra upp öppen eld. Öppen eld skall vara under ständig uppsikt och släckas med särskild omsorgsfullhet.

Hyggesbränning i skogsvårdssyfte får ändå utföras även under torrperiod under ledning av yrkesman genom att iaktta särskild försiktighet. Räddningsmyndigheterna i ifrågavarande kommun skall alltid informeras på förhand om hyggesbränning.

5.3 Avlägsnande av trävara från skogen för att avvärja insektskada

5.3.1 Försäkringstagaren är skyldig att se till att trävara av barrträd som har barken kvar transporteras bort från skogen eller vägkanterna inom den tid som fastställs i lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/91) eller annars se till att det från den lagrade trävaran inte uppenbarligen i anmärkningsvärd mån kan spridas skogsskadeinsekter.

5.3.2 Om det i skogen finns talrikt med barrträd som skadats av storm, snö, eldsvåda eller annan skadegörare är försäkringstagaren skyldig att se till att de skadade träden avlägsnas från skogen inom den tid som är utsatt i lagen eller annars se till att det från de skadade träden inte kan spridas skogsskadeinsekter.

5.4 Bevarande av plantmaterialet

Plantor som skall planteras skall inte förvaras länge före planteringen. Plantorna skall före planteringen lagras i ett låst utrymme eller vara under ständig uppsikt. I samband med planteringen kan plantorna också förvaras på planteringsområdet, dock inte på en synlig plats invid en allmän väg eller annars på en sådan plats, där stöld eller skadegörelse utgör ett uppenbart hot.

6 INDEXVILLKOR

Försäkringspremien är bunden till det skogsförsäkringspremieindex som Skogsforskningsinstitutet räknat ut och som baserar sig på bruttovärdet per virkeskubikmeter varje avverkningsår och på skogsarbetarnas förtjänstnivåindex enligt följande regler:

Justeringsindex är skogsförsäkringspremieindexet för det år som motsvarar justeringstidpunkten.

Justeringstidpunkten är den dag försäkringsperioden börjar.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringspremie är lika många procent av försäkringspremien för föregående försäkringsperiod, som indexet vid justeringstidpunkten är av justeringsindexet för föregående försäkringsperiod.

Allmänna avtalsvillkor

(Rättigheter och skyldigheter på basis av lagen om försäkringsavtal)

Lagen om försäkringsavtal (543/94) är en lag som berör försäkringsavtal och som innehåller bestämmelser som inverkar på avtalsförhållandet mellan kunden och Lokalförsäkring samt tredje mans rätt i vissa fall. I det följande återges en del av lagens centrala bestämmelser samt ärenden som enligt lagen ska regleras i försäkringsvillkoren. På detta försäkringsavtal tillämpas dock även sådana bestämmelser i lagen om försäkringsavtal som inte återges i det följande. Paragrafnumren inom parentes efter rubrikerna hänvisar till de lagparagrafer som behandlar de i rubriken nämnda ärenden.

I VISSA CENTRALA BEGREPP

Försäkringsavtalet kan bestå av en eller flera försäkringar. Försäkringsavtalets centrala innehåll (6 §) definieras i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Med **skadeförsäkring** (2 §) avses en försäkring som tecknas med avsikt att täcka förlust som orsakas av sakskada, skadeståndsskyldighet eller annan förmögenhetsskada.

Med **personförsäkring** (2 §) avses en försäkring vars föremål är en fysisk person.

Med **försäkringsgivaren** (2 §) avses i detta sammanhang Lokalförsäkring Ömsesidigt Bolag eller Lokalförsäkringsföreningen. För försäkringsgivaren används i villkorstexterna och produktfakta benämningen Lokalförsäkring.

Försäkringstagare (2 §) är den som ingått försäkringsavtalet med Lokalförsäkring.

Den försäkrade (2 §) är i skadeförsäkringen den till vars förmån försäkringen gäller och i personförsäkringarna den som är föremål för försäkringen.

Försäkringsperiod (16 §) är den för försäkringen avtalade giltighetstiden, som antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortsätter en avtalad försäkringsperiod i sänder, såvida inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Premieperiod (17 §) är den tidsperiod för vilken man har avtalat att en personförsäkrings försäkringspremie ska betalas med jämna mellanrum.

Försäkringsfall är den händelse till följd av vilken ersättning från försäkringen betalas.

Säkerhetsföreskrifter (31 §) innebär en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen ålagd skyldighet att följa anvisningar som syftar till att förhindra eller begränsa uppkomsten av skada.

2 LÄMNANDE AV INFORMATION INNAN FÖRSÄKRINGSAVTALET INGÅS

2.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt (5 § och 9 §)

Lokalförsäkring ska innan ett försäkringsavtal ingås ge försäkringssökanden den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för val av försäkring, såsom information om Lokalförsäkrings egna försäkringsformer, försäkringspremier och försäkringsvillkor. När informationen lämnas ska försäkringssökanden också göras uppmärksam på väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Vid distansförsäljning av försäkringar ska därtill lämnas i konsumentskyddslagens 6 a kapitel avsedda förhandsuppgifter. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar per telefon eller via nätet.

Om Lokalförsäkring eller dennes representant vid marknadsföringen av försäkringen har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller gett honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt (22 §, 23 §, 24 § och 34 §)

Gemensamma stadganden (22 §, 23 § och 24 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på Lokalförsäkrings frågor vilka kan vara av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål rätta upplysningar som han gett Lokalförsäkring och därefter konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av ovannämnda plikt har förfarit svikligen är försäkrings-

avtalet inte bindande för Lokalförsäkring. Lokalförsäkring har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

Skadeförsäkring (23 § och 34 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgifter gällt, har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska försäkringstagarens och den försäkrades eventuella uppsåt eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt tas i beaktande.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

3 INTRÄDANDE AV LOKALFÖRSÄKRINGS ANSVAR OCH FÖRSÄKRINGSAVTALETS GILTIGHET

3.1 Inträdande av Lokalförsäkrings ansvar (11 §)

Lokalförsäkrings ansvar inträder när Lokalförsäkring eller försäkringstagaren ger eller sänder ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud, om ingen annan tidpunkt har avtalats enskilt med försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt en skriftlig försäkringsansökan till Lokalförsäkring och om det är uppenbart att Lokalförsäkring skulle ha godkänt ansökan, ansvarar Lokalförsäkring också för försäkringsfall som har inträffat efter att ansökan överlämnades eller avsändes.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt till Lokalförsäkrings representant anses vara lämnad eller avsänd till Lokalförsäkring.

Om det inte finns utredning om vilken tid på dygnet ett svar eller en ansökan har överlämnats eller avsänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

I en tidsbunden försäkring inträder Lokalförsäkrings ansvar då premien för försäkringsperioden har betalats.

3.2 Försäkringsavtalets giltighet (16 § och 17 §)

Försäkringsavtalet är fortlöpande om det inte är avtalat att vara tidsbestämt.

Ett skadeförsäkringsavtal gäller efter utgången av den första försäkringsperioden för ett avtalat försäkringsperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller Lokalförsäkring säger upp avtalet.

Ett tidsbestämt försäkringsavtal gäller under den avtalade tidsperioden.

Försäkringsavtalet kan upphöra att gälla också av andra orsaker, vilka nämns senare i punkterna 4.2 och 16.

4 FÖRSÄKRINGSPREMIE

4.1 Premiebetalning (38 §)

Premien ska betalas inom en månad från det att Lokalförsäkring sänder en premiefaktura till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän Lokalförsäkrings ansvar inträtt. Senare premier behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. Om Lokalförsäkrings ansvar delvis inträder senare behöver premien för denna del av ansvaret inte betalas förrän ansvaret inträtt.

Premien av en tidsbestämd försäkring ska betalas innan försäkringen träder i kraft. Betalning av premie är en förutsättning till inträdande av Lokalförsäkrings ansvar.

Om försäkringstagarens betalning inte räcker till för att betala Lokalförsäkrings alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp som han betalar. Upplupen ränta på obetalda premiefordringar kvitteras som betalda före kapitalet.

4.2 Dröjsmål med premie (39 §)

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom ovan i punkt 4.1 avsedd tid har Lokalförsäkring rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsmeddelandet avsändes.

Om försäkringstagaren betalar premien före uppsägningstidens utgång upphör försäkringen likväl inte när uppsägningstiden löper ut. Lokalförsäkring ska nämna denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. I uppsägningsmeddelandet ska också nämnas möjligheten att försäkringen fortsätter att gälla en viss tid.

Om premien inte betalas inom ovan i punkt 4.1 avsedd utsatt tid ska för dröjsmålstiden erläggas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

4.3 Betalning av försenad försäkringspremie (42 §)

Om försäkringstagaren betalar premien för skadeförsäkringen efter att försäkringen upphört inträder Lokalförsäkrings ansvar dagen efter att betalningen skedde. Försäkringen gäller härvid till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden räknat från det att den på nytt trätt i kraft.

Om Lokalförsäkring dock inte vill återuppliva en försäkring som upphört, meddelar Lokalförsäkring försäkringstagaren inom 14 dagar efter att premien betalats sin vägran att ta emot betalning.

4.4 Försäkringspremien efter att avtalet upphört (45 §)

4.4.1 Beräkning av försäkringspremie

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt har Lokalförsäkring rätt till premie endast för den tid under vilken dess ansvar varit i kraft. Som försäkringspremie uppbärs då den del av hela försäkringsperiodens premie som motsvarar förhållandet mellan den förverkligade försäkringsperioden och den avtalade försäkringsperioden.

4.4.2 Ersättning för försäkringens skötselkostnader

Då försäkringen upphör under avtalad försäkringsperiod på basis av att försäkringstagaren säger upp den, har Lokalförsäkring utöver det ovan nämnda rätt att som ersättning för försäkringens skötselkostnader uppbära 10 % av premien för den avtalade försäkringsperioden, dock minst 10 och högst 50 euro.

4.4.3 Återbetalning av försäkringspremie

Om försäkringspremien redan betalats då försäkringen upphör, återbetalar Lokalförsäkring den del av premien som överskrider den på ovan beskrivet sätt bestämda premien och ersättningen för skötselkostnaderna. Försäkringspremien återbetalas dock inte om det i ärendet förfarits svikligt i situationer som avses i punkt 2.2.

Från premieåterbetalningen kan obetalda premier som förfallit till betalning samt andra fordringar, som förfallit till betalning dras av i enlighet med de allmänna kvittningsföresättningar.

Om den premie som ska återbetalas är lägre än 8 euro, återbetalas inte denna särskilt.

5 LÄMNANDE AV INFORMATION UNDER AVTALETS GILTIGHETSTID

5.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt (6 §, 7 § och 9 §)

Efter att försäkringsavtalet ingåtts ska Lokalförsäkring överlämna försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren till försäkringstagaren.

Under försäkringens giltighetstid skickar Lokalförsäkring årligen försäkringstagaren uppgifter om försäkringsbelopp och andra sådana omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren (årsmeddelande).

Om Lokalförsäkring eller dennes representant under försäkringens giltighetstid har lämnat försäkringstagaren bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått, om dessa bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter kan anses ha inverkat på försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte information som Lokalförsäkring eller dennes representant efter ett inträffat försäkringsfall har gett om en förestående ersättning.

5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning (26 §, 27 § och 34 §)

Skadeförsäkringar

Försäkringstagaren ska meddela Lokalförsäkring, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i de omständigheter som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet

ingicks. Försäkringstagaren ska underrätta Lokalförsäkring om en sådan förändring senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Lokalförsäkring ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Exempel på förändringar som ökar risken är ändrings-, korrigerings- eller utvidgningsarbeten eller förändring av användningsändamålet för det försäkrade föremålet.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat att anmäla om fareökning, kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas, vilken betydelse den förändrade omständigheten som ökat risken har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

6 SKYLDIGHET ATT FÖRHINDRA OCH BEGRÄNSA UPPKOMST AV SKADA

(tillämpas på skadeförsäkringar)

6.1 Skyldighet att iakttä säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

Skadeförsäkring (tillämpas inte på ansvarsförsäkringen)

Den försäkrade ska iakttä i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren antecknade eller i övrigt skriftligen givna säkerhetsföreskrifter. **Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att iakttä säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen nedsättas eller förvägras.** Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen av säkerhetsföreskrifterna har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid har försummat att iakttä säkerhetsföreskrifterna uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade av grov oaktsamhet underlåtit att iakttä säkerhetsföreskrifterna eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, betalar dock Lokalförsäkring från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som denne inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsförmåga som konstaterats vid utsökning eller konkurs.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa en skada (räddningsplikt) (32 §, 34 § och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller omedelbart hotar ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja och begränsa skadan. Om skadan förorsakats av en utomstående ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara Lokalförsäkrings rätt gentemot skadevällaren. Den försäkrade ska t.ex. försöka klarlägga skadevällarens identitet. Om skadan har förorsakats genom straffbar gärning ska den försäkrade utan dröjsmål meddela polismyndigheterna om ärendet och i domstol kräva straff för brottsförövarna, om Lokalförsäkrings fördel så kräver. Den försäkrade ska även i övrigt iakttä de föreskrifter som Lokalförsäkring utfärdat för att avvärja och begränsa en skada.

Lokalförsäkring ersätter skäliga kostnader för uppfyllande av ovannämnda räddningsplikt, även om försäkringsbeloppet därmed skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin räddningsplikt kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummat sin räddningsplikt, eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, betalar dock Lokalförsäkring från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som personen inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsoförmåga som konstaterats vid utsköning eller konkurs.

7 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL (28 §, 29 §, 30 § OCH 34 §)

Skadeförsäkringar

7.1 Uppsåtligt förorsakande av försäkringsfall (30 §)

Lokalförsäkring är fri från ansvar gentemot en försäkrad som har förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen.

7.2 Grov oaktsamhet samt bruk av alkohol eller narkotika (30 § och 34 §)

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska det beaktas vilken betydelse den försäkrade personens åtgärd har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den

försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om det är fråga om en ansvarsförsäkring, betalar Lokalförsäkring, trots eventuell nedsättning eller vägran av ersättning, till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat indriva till följd av att den försäkrade vid utsköning eller konkurs befunnits vara insolvent.

7.3 Försäkringsfall framkallat av den som är berättigad till försäkringsersättning (29 §)

Om någon annan som är berättigad till försäkringsersättning än den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen, är Lokalförsäkring fri från ansvar gentemot denne.

Den som har framkallat ett försäkringsfall av grov oaktsamhet eller i en sådan ålder eller ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle kunna dömas till straff för brott, kan få ut försäkringsersättningen eller en del av den endast om detta anses skäligt med beaktande av de förhållanden under vilka försäkringsfallet har framkallats.

Om den försäkrade har avlidit ska den del av försäkringsersättningen som inte betalas till den eller dem som framkallat försäkringsfallet betalas till de övriga ersättningsberättigade.

8 IDENTIFIKATION (33 §)

(tillämpas på skadeförsäkringar)

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller uppfyllande av räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

- 1) med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg,
- 2) tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom eller
- 3) bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

9 OTILLRÄKNELIGHET OCH NÖDLÄGE (36 §)

Lokalförsäkring ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa de ovannämnda punkterna 6 och 7, om den försäkrade när han framkallade ett försäkringsfall eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott.

Lokalförsäkring ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa punkterna 5, 6 och 7, om den försäkrade, när han framkallade ökningen av risken eller försäkringsfallet eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten, handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras.

Vad som i denna punkt har sagts om den försäkrade ska även tillämpas på den som i punkt 8 identifieras med den försäkrade.

10 ERSÄTTNINGSFÖRFARANDE

10.1 Ersättningsökandens skyldigheter (69 § och 72 §)

Den som ansöker om ersättning ska till Lokalförsäkring överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av Lokalförsäkrings ansvar. Dyliga är t.ex. de handlingar och uppgifter med vilkas hjälp det kan konstateras, huruvida ett försäkringsfall inträffat, hur stor skada som uppkommit och till vem ersättningen ska betalas. Den som ansöker om ersättning är skyldig att införskaffa de utredningar som han bäst får tillgång till, dock även med beaktande av Lokalförsäkrings möjligheter att skaffa utredningar.

Lokalförsäkring ska ges möjlighet att granska skadan.

Lokalförsäkring är inte skyldig att betala ersättning förrän det erhållit ovannämnda utredningar.

Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga uppgifter, vilka är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar, kan ersättningen nedsättas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

10.2 Preskription av rätt till ersättning (73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos Lokalförsäkring inom ett år från det att ersättningsökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom tio år från det att försäkringsfallet inträffat eller, om försäkringen tecknats i händelse av personskada eller skadeståndsskyldighet, från det att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfallet. **Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättningsökanden sin rätt till ersättning.**

10.3 Lokalförsäkrings skyldigheter (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § och 70 §)

Efter inträffat försäkringsfall ska Lokalförsäkring till den som söker ersättning, t.ex. till den försäkrade och i situationer som anges i punkt 17.4, till den skadelidande i ansvarsförsäkringen, lämna uppgifter om försäkringens innehåll och om förfarandet vid ansökan om ersättning. Eventuella förhandsuppgifter till ersättningsökanden om framtida ersättning, ersättningsbelopp eller sätt att betala ersättningen inverkar inte på betalningsskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

Lokalförsäkring ska med anledning av ett inträffat försäkringsfall utan dröjsmål och senast en månad efter att Lokalförsäkring fått de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för att utreda ansvaret, betala ut ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddela att någon ersättning inte betalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, ska Lokalförsäkring dock betala den ostridiga delen av ersättningen inom ovan angiven tid.

Lokalförsäkring meddelar sitt ersättningsbeslut gällande ansvarsförsäkring också till den skadelidande.

Lokalförsäkring ska när försäkringsersättning betalas till en omyndig underrätta förmyndarmyndigheten i den omyndiges hemkommun, om ersättningen innefattar annat än ersättning för kostnader eller förmögenhetsförluster, ifall ersättningens totalbelopp är större än 1 000 euro.

På försenad ersättning ska Lokalförsäkring erlagga dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

10.4 Kvittning

I enlighet med allmänna kvittningsförutsättningar kan från ersättningen dras av obetalda förfallna premier och andra förfallna fordringar som Lokalförsäkring har.

11 SKADEFÖRSÄKRINGENS FÖRSÄKRINGSERSÄTTNING

(tillämpas om egendom eller ett intresse försäkrats till ett överenskommet försäkringsbelopp)

11.1 Överförsäkring och berikandeförbud (57 §)

Egendom eller ett intresse är överförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Lokalförsäkring är inte skyldig att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant ska ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringsstagaren uppsåtligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

11.2 Underförsäkring (58 §)

Egendom eller ett intresse är underförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Lokalförsäkring ska med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätta endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant, ska ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

12 SÖKANDE AV ÄNDRING I LOKALFÖRSÄKRINGS BESLUT (8 §, 68 § OCH 74 §)

Försäkringstagaren eller ersättningsökanden har till sitt förfogande olika medel att få Lokalförsäkrings beslut ändrat. Han har rätt att väcka talan mot Lokalförsäkring. Före det kan han hos Försäkrings- och finansrådgivningen be om råd och handledning eller hos nämnder anhålla om en rekommendation om avgörande. Behandling vid nämnd hindrar inte att talan väcks. Däremot tar nämnderna inte upp ett ärende till behandling som har behandlats eller anhängiggjorts vid domstol.

12.1 Självrättelse

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker ett fel i Lokalförsäkrings ersättningsbeslut eller i något annat beslut har han rätt att få närmare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Lokalförsäkring ska korrigera beslutet, om nya utredningar ger anledning därtill.

12.2 Försäkrings- och finansrådgivningen och nämnder som utfärdar rekommendationer om avgöranden

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden är missnöjd med Lokalförsäkrings beslut kan han be om råd och handledning hos Försäkrings- och finansrådgivningen. Det är ett opartiskt organ som har till uppgift att ge konsumenterna råd i försäkrings- och ersättningsärenden.

Lokalförsäkrings beslut kan hänskjutas till Försäkringsnämnden, som verkar i anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen. Nämnden har till uppgift att ge rekommendationer om avgöranden i tvister som gäller tolkning och tillämpning av lag och försäkringsvillkor i försäkringsförhållanden.

Om försäkringsgivare är en försäkringsförening, kan Lokalförsäkrings beslut för ersättningsgrundens del också föras till försäkringsföreningarnas skadenämnd för undersökning.

Lokalförsäkrings beslut kan också hänskjutas till konsumenttvistenämnden, som ger rekommendationer om avgöranden med stöd av konsumentskyddslagstiftningen.

Rådgivningsservicen och nämndernas utlåtanden erhålls gratis.

12.3 Tingsrätt

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med Lokalförsäkrings beslut kan han väcka talan mot Lokalförsäkring. Talan kan väckas antingen vid tingsrätt på partens hemort i Finland eller vid tingsrätt på Lokalförsäkrings hemort eller på skadeorten, såvida inte annat följer av Finlands internationella avtal.

Talan med anledning av Lokalförsäkrings beslut ska väckas inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om Lokalförsäkrings beslut och om denna tidsfrist. **Efter att tidsfristen löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.**

Behandling i nämnd avbryter preskriptionstiden för rätten att väcka talan.

13 LOKALFÖRSÄKRINGS REGRESSRÄTT (75 §)

13.1 Lokalförsäkrings regressrätt gentemot tredje man

Skadeförsäkringar

Den försäkrades rätt till ersättning av tredje man som har ersättningsansvar för skadan övergår till Lokalförsäkring upp till det belopp Lokalförsäkring utbetalt i ersättning.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagen 3 kapitel 1 § jämförbar person, uppkommer för

Lokalförsäkring regressrätt gentemot den ifrågavarande personen endast om denne förorsakat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig oberoende av oaktsamhet.

13.2 Lokalförsäkrings regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller person som identifieras med den försäkrade

Om en försäkringstagare, försäkrad eller person som identifieras med den försäkrade enligt punkt 8 har framkallat försäkringsfallet eller försummat sin skyldighet enligt punkterna 2.2 (upplyningsplikt), 5.2 (upplyningsplikt vid fareökning), 6.1 (skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter) och 6.2 (skyldighet att avvärja och begränsa en skada) får Lokalförsäkring helt eller delvis återkräva den ersättning som Lokalförsäkring betalt till en försäkrad som avses i punkt 17.1. Lokalförsäkring får med stöd av regressrätten återkräva hela ersättningen, om Lokalförsäkring på de grunder som anges i punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7 skulle vara fri från ansvar eller berättigad att förvägra ersättning. Om ersättningen hade nedsatts enligt punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7, får Lokalförsäkring återkräva den del av ersättningen som motsvarar nedsättningen.

14 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

14.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden (18 § och 20 §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade har försummat sin upplyningsplikt enligt punkt 2.2 eller om
- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2.

Efter att ha fått kännedom om ovannämnda omständighet ska Lokalförsäkring utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

14.2 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod/premieperiod (19 § och 20 a §)

(tillämpas på såväl skade- som personförsäkringar)

A. Anmälningsförfarande

Lokalförsäkring har beträffande fortlöpande försäkringar rätt att inför övergången till ny försäkringsperiod då det gäller skadeförsäkring och ny premieperiod då det gäller personförsäkring ändra försäkringsvillkor, -premien samt övriga avtalsvillkor, då grunden för ändringen utgörs av

- ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsföreskrift
- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturföreteelse, katastrofartad olycka).

- förändring i det index som påverkar försäkringen (och som nämns i försäkringsbrevet)
- förändring i försäkringens ersättningsutgift.

Lokalförsäkring har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Om Lokalförsäkring företar ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet ska Lokalförsäkring i samband med premiefordran sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i skadeförsäkringar i kraft vid ingången av den försäkringsperiod, som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes. I personförsäkringar träder ändringen i kraft vid ingången av den premieperiod, eller om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, vid ingången av det kalenderår som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes.

Premieändringar som beror på försäkringsavtalets bonusbestämmelser anses inte höra till de ändringar som avses i detta villkorsmoment.

B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om Lokalförsäkring ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än sådana som nämnts i punkt A eller om Lokalförsäkring slopar en kraftigt marknadsförd förmån ur försäkringen, ska Lokalförsäkring säga upp försäkringsavtalet att upphöra i skadeförsäkringar när försäkringsperioden går ut och i personförsäkringar när premieperioden går ut. Uppsägningen ska ske skriftligen, i skadeförsäkringar senast en månad före försäkringsperiodens utgång och i personförsäkringar senast en månad före premieperiodens utgång.

15 FÖRSÄKRINGSAVTALETS UPPHÖRANDE

15.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen (12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringsavtalet att upphöra under försäkringsperioden.

Uppsägningen ska ske skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angivit något datum, upphör försäkringen att gälla när uppsägningsmeddelandet har överlämnats eller avsänts till Lokalförsäkring.

Uppsägningsrätt föreligger emellertid inte om försäkringsavtalets giltighetstid är kortare än 30 dagar.

15.2 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden (15 § och 17 §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett skadeförsäkringsavtal under försäkringsperioden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar och om Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkringen om det hade känt till det rätta sakförhållandet;

- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks;
- 3) den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har försummat en säkerhetsföreskrift;
- 4) den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet; eller
- 5) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar.

15.3 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen vid försäkringsperiodens/premieperiodens utgång (16 § och 17 a §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett försäkringsavtal gällande skadeförsäkring att upphöra vid försäkringsperiodens utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

15.4 Ägarbyte (63 §)

(tillämpas på skadeförsäkringar)

Försäkringsavtalet upphör att gälla om den försäkrade egendomen genom rättshandling övergår till annan ny ägare än till försäkringstagaren själv eller till dennes dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång har egendomens nya ägare dock rätt till ersättning, såvida han inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

Om andra försäkringar har fogats till egendomsförsäkringen, t.ex. en ansvars-, rättsskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör en sådan försäkring omedelbart att gälla då egendomen övergår till ny ägare.

16 TREDJE MANS RÄTT

(tillämpas på skadeförsäkringar)

16.1 Övriga försäkrade, till förmån för vilka en egendomsförsäkring gäller (62 §)

Utöver det som i dessa försäkringsvillkor annars stadgats om den försäkrade, gäller en egendomsförsäkring till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll, den som har panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

16.2 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall har inträffat (65 §)

Lokalförsäkring får i syfte att nedsätta eller förvägra ersättningen, gentemot en försäkrad som avses i föregående punkt, åberopa bestämmelserna om försäkringstagarens eller en annan försäkrads försummelse av upplysningsplikt (punkt 2.2) eller anmälan om fareökning (punkt 5.2) endast i det fall att en försäkrad som avses i punkt 17.1 före försäkringsfallet hade eller borde ha haft kännedom om försäkringstagarens eller någon annan försäkrads förfarande.

Varje försäkrad har rätt till den ersättning som betalas ut med anledning av ett försäkringsfall. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade förhandla med Lokalförsäkring samt lyfta ersättningen, utom då den försäkrade nämns vid namn i avtalet eller har uppgett att han själv bevakar sin rätt eller då det är fråga om en in-teckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen.

16.3 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen (66 §)

Om en egendomsförsäkring gäller till förmån för en person som till säkerhet för sin fordran har panträtt i egendomen, har denne, även om fordran inte har förfallit till betalning, rätt att före ägaren få betalning ur ersättningen, om ägaren inte har reparerat skadan eller ställt säkerhet för reparationen. Vad som här sagts gäller på motsvarande sätt till förmån för den som i egendomen har retentionrätt till säkerhet för en fordran som förfallit till betalning.

Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll.

Angående en in-teckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen gäller vad som stadgats om in-teckningshavares rätt till försäkringsersättning.

16.4 Den skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring (67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt av Lokalförsäkring, om den försäkrade har försatts i konkurs eller annars är insolvent.

Om ett ersättningskrav riktas till Lokalförsäkring ska det utan obefogat dröjsmål underrätta den försäkrade om saken samt ge

honom tillfälle att lägga fram en utredning om försäkringsfallet. Den försäkrade ska också informeras om ärendets senare handläggningsskeden.

Om Lokalförsäkring godkänner den skadelidandes ersättningskrav är godkännandet inte bindande för den försäkrade.

16.5 Den skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring (68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av ersättningsbeslutet väcka talan mot Lokalförsäkring eller hänskjuta ärendet till Försäkringsnämnden eller konsumenttvistenämnden eller försäkringsföreningarnas skadenämnd enligt punkt 13.

17 ANDRA FRÅGOR SOM BEHANDLAS I LAGEN OM FÖRSÄKRINGSAVTAL

I lagen om försäkringsavtal finns stadganden också om följande frågor:

Tillämpningsområde (1 §)

Stadgandenas tvingande karaktär (3 §)

Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse (35 §)

Begränsning av ansvaret i vissa fall (37 §)

Premiebetalning genom bank eller post (44 §)

Preskription av premiefordran (46 §)

Återvinning till konkursbo vid personförsäkring (56 §)

Dubbelförsäkring (59 §)

Fördelning av försäkringsgivarnas ansvar vid dubbelförsäkring (60 §)

Betalning till fel person (71 §)